

Europese aanbesteding: Specialistisch riooladvies
Kenmerk: A08.534.2025

Er is één individuele vraag gesteld. Dit is de reden dat de nummering vanaf Ref.Nr. 2 start.

Namens het projectteam bedank ik u voor het stellen van de vragen en wens u succes met de 2e vragenronde.

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
2	Concept raamovereenkomsten	Met betrekking tot artikel 11.3 raamovereenkomsten. U sluit een overeenkomst met een opdrachtnemer. Wij verzoeken u de afspraken met betrekking tot integriteit ook met deze opdrachtnemer te maken en niet ons personeel rechtstreeks te binden. Wij achten het onwenselijk dat er rechtstreekse verplichtingen tussen ons personeel en een opdrachtgever ontstaan. Bent u bereid artikel 11.3 zo aan te passen dat opdrachtnemer ervoor zal zorgdragen dat zijn personeel de verplichtingen nakomt?	Akkoord. Nieuwe tekst van artikel 11.3 wordt: 'Opdrachtnemer zal ervoor zorgdragen dat zijn personeel dat werkzaamheden verricht in het kader van deze overeenkomst, de integriteitsverklaring en de gedragscode van de Gemeente Leiden kent en naleeft. Opdrachtnemer staat jegens de Gemeente Leiden in voor de naleving van deze verplichtingen door zijn personeel.'
3	Concept raamovereenkomsten	In artikel 8.3 raamovereenkomsten is een bepaling opgenomen die zou maken dat voor de raamovereenkomst en de nadere overeenkomsten daaronder sprake is van niet beperkte aansprakelijkheid. Dat is niet acceptabel en disproportioneel. Dit is zeer ongebruikelijk in onze branche en niet verzekeraar. Wij verzoeken u om artikel 8.3 raamovereenkomst te laten vervallen, zodat artikel 19.2 ARVODI 2025 van toepassing is op de raamovereenkomsten.	Akkoord. Artikel 8.3 komt te vervallen met verwijzing naar de aansprakelijkheid(beperking) uit de ARVODI 2025.
4	Concept raamovereenkomsten	Artikel 4.11 raamovereenkomsten bepaalt dat een factuur gemiddeld binnen 30 dagen wordt betaald. Dat is een onaanvaardbare afwijking t.o.v. de ARVODI. Opdrachtnemer en opdrachtgever hebben belang bij duidelijkheid t.o.v. de betalingsvoorwaarden. Wij verzoeken u uitdrukkelijk het woord "gemiddeld" te laten vervallen. Kunt u daarmee instemmen?	Akkoord. Het woord 'gemiddeld' wordt verwijderd.
5	Concept raamovereenkomsten	Artikel 4.5 raamovereenkomsten staat dat de opdrachtnemer gerechtigd is de tarieven aan te passen aan de hand van ten hoogste het genoemde prijsindexcijfer. De bewoording "ten hoogste" zorgt voor onduidelijkheid en het is niet in het belang van de partijen dat er onduidelijkheid bestaat over de indexatieregeling. Bent u het met ons eens dat als conform de indexatieregeling opdrachtgever het indexeringsvoorstel niet kan afwijzen? Kunt u bevestigen dat uitsluitend "ten hoogste" ziet op de situatie dat de opdrachtnemer beslist om een minder hoge indexatie voor te stellen?	Artikel 4.5 staat twee keer in de conceptovereenkomst. De bepaling in artikel 4.5 is bedoeld om te waarborgen dat een eventuele tariefaanpassing niet hoger kan zijn dan de ontwikkeling van het genoemde CBS-indexcijfer. De woorden "ten hoogste" duiden uitsluitend op deze begrenzing: de opdrachtnemer kan ervoor kiezen een lagere indexering toe te passen, maar niet een hogere. Een indexeringsvoorstel dat in overeenstemming is met de in artikel 4.5 beschreven indexatieregeling kan door de opdrachtgever niet worden afgewezen. De controle door de opdrachtgever ziet uitsluitend op de juistheid en toepassing van de gehanteerde indexcijfers.
6	Concept raamovereenkomsten	In artikel 2.6 raamovereenkomsten is opgenomen dat de boete opdrachtgever toekomt onverminderd andere rechten waaronder het recht op schadevergoeding. Boetes zijn voor opdrachtnemers niet verzekeraar. Een boete en schadevergoeding vorderen is dan ook dubbelop. Bent u bereid het recht op schadevergoeding zodanig te beperken dat schadevergoeding kan worden gevorderd voor het deel dat de schade de boete te boven gaat?	Niet akkoord. De bepaling in artikel 2.6 is bedoeld om te waarborgen dat de Opdrachtgever aanspraak kan maken op de overeengekomen boete als prikkel tot nakoming, zonder dat dit afbreuk doet aan het recht op aanvullende schadevergoeding indien de daadwerkelijk geleden schade hoger is dan de boete. Boete en schadevergoeding zijn verschillende rechtsfiguren. De Opdrachtgever acht het van belang dat beide mogelijkheden behouden blijven.

7	Concept raamovereenkomsten	Artikel 2.6 raamovereenkomsten bevat een boete. Deze boete ziet (conform de definitie van het begrip diensten) op diensten die verricht worden in het kader van een nadere overeenkomst. Vervolgens koppelt u de boete aan de totale dan wel maximale prijs die met de Raamovereenkomst is gemoeid. Naast dat onduidelijk is wel bedrag dit precies is, zorgt het er in onze optiek in elk geval voor dat de boete in geval van de nadere opdracht disproportioneel zal zijn. Een nadere opdracht van beperkte omvang kan namelijk een boete van 10% van het bedrag dat met de raamovereenkomst is gemoeid (bijna € 5 miljoen) dat wil zeggen, €500.000 aan boete opleveren. Dat is onacceptabel. Wij verzoeken u 1) artikel 2.6 te schrappen. Wij staan namelijk een prettige manier van samenwerken voor, en daarbij is het niet behulpzaam als een van de partijen een enorme stok krijgt om mee te slaan en de andere partij niet. Ook als er geen boete geldt, kan opdrachtgever nakoming en schadevergoeding vorderen. Bent u daartoe bereid? Indien u daar niet in mee gaat, stellen wij voor 2) de boete te koppelen aan de opdrachtwaarde van de betreffende nadere overeenkomst. Kunt u daarmee instemmen? Indien u hiermee niet kunt instemmen verzoeken wij u toe te lichten hoe u artikel 2.6 ziet in het licht van de Gids Proportionaliteit.	Akkoord. Opdrachtgever is bereid om de boete te koppelen aan de waarde van de nadere overeenkomst. Tekst van artikel 2.6 wordt: 'Indien de volledige Diensten van een Nadere Overeenkomst niet binnen de overeengekomen termijn zijn verricht zoals overeengekomen, is Opdrachtnemer aan Opdrachtgever een onmiddellijk opeisbare boete verschuldigd van 0,1% van de waarde van de betreffende Nadere Overeenkomst per dag dat de tekortkoming voortduurt (maximaal 10%). Als nakoming anders dan door overmacht blijvend onmogelijk is geworden, is de boete onmiddellijk in zijn geheel verschuldigd. De boete komt Opdrachtgever toe, onverminderd alle andere rechten of vorderingen, daaronder mede begrepen: a. Zijn vordering tot nakoming van de overeengekomen verplichting tot het verrichten van de Diensten. (voor zover nakoming niet blijvend onmogelijk is geworden). b. Zijn recht op schadevergoeding. De boete wordt verrekend met de door Opdrachtgever verschuldigde betalingen, ongeacht of de vordering tot betaling daarvan op een derde is overgegaan.'
8	Concept raamovereenkomsten	Artikel 2.6 raamovereenkomsten bevat een boetebepaling. Bent u het met ons eens dat de boete ziet op de situatie dat de diensten niet binnen de overeengekomen dan wel verlengde termijn zijn verricht op een manier die aan de overeenkomst beantwoordt als gevolg van een toerekenbare tekortkoming van de opdrachtnemer?	Ja, dat is correct.
9	Opgave referentieprojecten	In het document voor de opgave referentieprojecten is het volgende opgenomen "per kerncompetentie dient u één (1) formulier in te vullen volgens de Aanbestedingsleidraad". Welke kerncompetenties bedoelt u?	Zoals beschreven in hoofdstuk 4.2 van de Aanbestedingsleidraad.
10	Aanbestedingsleidraad 4.2 Technische en beroepsbekwame referenties	U geeft aan dat er minimaal één referentie aangeleverd moet worden. Het is lastig om met één referentie aan alle ervaringscriteria te voldoen. Mogen wij meerdere referenties aanleveren voor de verschillende aantoonbare ervaringscriteria?	Akkoord: Inschrijver mag meerdere referenties indienen.
11	Aanbestedingsleidraad 1.2 beschrijving opdracht	U geeft aan dat u aanneemt dat er 10% indexatie plaatsvindt tijdens de contractperiode. Hoe wilt u deze indexatie doorvoeren gedurende de contractperiode? Dit kan bijvoorbeeld door de daadwerkelijke indexatie jaarlijks te bepalen aan de hand van de prijsindex voor diensten van ingenieursdiensten van het CBS. Kunt u zich hierin vinden?	Opdrachtgever tracht een reëel beeld te geven van de verwachte opdrachtwaarde en heeft hierin een aanname gedaan. De daadwerkelijke indexatieberekening komt tot stand in artikel 4.5 van de concept overeenkomst.
12	Aanbestedingsleidraad 3.1 gegevens aanbestedingsprocedure	U geeft aan onder het kopje in te dienen documenten dat "de drie (3) kwaliteitsplannen" moeten worden ingediend. In 5.3 gunningcriterium kwaliteit noemt u twee kwaliteitsplannen, namelijk de uitwerking van de casus en het plan van aanpak. Hoeveel kwaliteitsplannen wilt u dat wij indienen en welke?	Dank u wel voor uw opmerkelijkheid. Inschrijvers dienen twee (2) kwaliteitsplannen in, namelijk: - SMART uitwerking casus; - SMART plan van aanpak.
13	Aanbestedingsleidraad 1.2 beschrijving opdracht	U geeft aan dat funderingsadviezen onderdeel zijn van de adviesdiensten. Daaronder vallen diverse onderzoeken naar funderingen, dit kan heel breed worden geïnterpreteerd. We gaan ervan uit dat u hier diverse bureauonderzoeken mee bedoelt en geen veldwerkonderzoek. Kunt u dit bevestigen?	Onder andere veldwerkonderzoeken en bureaustudies zijn een onderdeel van de uitvraag.
14	Aanbestedingsleidraad 2. maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen	Bij de invullingsmogelijkheden social return op Social return DZB Leiden, het re-integratiebedrijf van de gemeente Leiden staat inkoop bij sociale firma's als één van de mogelijkheden. Mag inkoop alleen plaatsvinden bij DZB Leiden of bij de partners die op deze website staan, of mag dat ook bij andere firma's met sociaal certificaat (zoals PSO) zijn?	Dat mogen sociale ondernemingen zijn met PSO trede 3 of PSO 30+ certificaat en sociale ondernemingen die voldoen aan de criteria gesteld in artikel 2:82 van de Aanbestedingswet.

15	Aanbestedingsleidraad 2. maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen	De opdrachten die een opdrachtnemer op basis van deze overeenkomst verricht betreffen de uitvoering van specialistische dienstverlening van intellectuele aard. Het is bekend dat de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt daarbij moeilijker is. Wij willen u daarom verzoeken ook stagiairs van hbo en wo instellingen op te mogen voeren, voor hetzelfde tarief als mbo BBO/BBL stagiaires. Kunt u daarmee instemmen?	Studenten hbo/wo die in hun eerste jaar en brede oriëntatie zitten en die nog geen definitieve richting of specialisatie hebben gekozen kunnen vanuit het thema arbeidsontwikkeling worden gewaardeerd als invulling van de social return verplichting. Deze worden gewaardeerd als stagiair mbo BOL naar rato uren en inzetduur.
16	Aanbestedingsleidraad 5.3 gunningscriterium kwaliteit	De opdrachtgever hecht waarde aan kennisdeling en samenwerking tussen contractpartners, en wil inzicht krijgen hoe de opdrachtnemer dit invult. Wie bedoelt u met contractpartners?	Het contract kan aan drie opdrachtnemers worden gegund. Wat met de vraag bedoeld wordt, is de samenwerking tussen/met deze drie contractpartners.
17	Concept raamovereenkomst, artikel 7	Gezien de aard van onze advieswerkzaamheden worden onze werkzaamheden nagenoeg volledig ingevuld door mensen met een HBO en WO opleiding. Ook de werkzaamheden die u vraagt, vallen in deze categorie. Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de diensten in de raamovereenkomst stellen wij voor ook deze opleidingen (het bieden van leer /werkplekken voor HBO en WO) en de daarmee gemoeide kosten en inspanningen mee te nemen bij de invulling van de SROI inspanning, zoals ook andere overheidsopdrachtgevers deze ruimte bieden. Kunt u instemmen met dit voorstel?	Studenten hbo/wo die in hun eerste jaar en brede oriëntatie zitten en die nog geen definitieve richting of specialisatie hebben gekozen kunnen vanuit het thema arbeidsontwikkeling worden gewaardeerd als invulling van de social return verplichting. Deze worden gewaardeerd als stagiair mbo BOL naar rato uren en inzetduur.
18	Concept raamovereenkomst, artikel 7	Wij zijn gecertificeerd voor de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO) trede 1. Sommige opdrachtgevers kennen een korting toe op de SROI verplichting als aannemers gecertificeerd zijn op de Prestatieladder Socialer Ondernemen. Kunt u aangeven of dat voor dit contract ook van toepassing is en zo ja, in welke mate?	Opdrachtgever hanteert vrijstellingen op de social return verplichting deze zijn: - 25% vrijstelling van de social return-verplichting bij PSO-certificaat trede 1 - 50% vrijstelling van de social return-verplichting bij PSO-certificaat trede 2 - 75% vrijstelling van de social return-verplichting bij PSO-certificaat trede 3 of PSO 30+
19	Concept raamovereenkomst, artikel 7	Wij merken op dat er een boete staat op het niet naleven van de social return verplichting. Dergelijke verplichtingen staan bij ons hoog in het vaandel. Wij vinden het alleen niet proportioneel om een boete te vorderen, omdat er geen schade is en een boete niet verzekeraar is. Bent u bereid de boete te schrappen? Zo niet, bent u dan bereid de boete van maximaal 1,5 keer het niet ingevulde bedrag te maximaliseren tot de social return waarde van 2% en de boete te laten gelden per 'werkdag'?	Nee, de boeteclausule blijft van toepassing.
20	Concept raamovereenkomst, artikel 7	In het type werk dat onderdeel uitmaakt van de scope van het contract is het erg lastig om aan voldoende inzet te komen op het gebied van SROI. Wij vinden maatschappelijk verantwoord ondernemen erg belangrijk en willen graag invulling geven aan SROI. Kan de opdrachtgever bevestigen dat de invulling van de 2% SROI ook buiten de projecten voor de OG plaats kan vinden?	Ja, mits opdrachtnemer kan aantonen dat deze sociale impact maakt met deze investering in de doelgroep social return
21	Aanbestedingsleidraad, paragraaf 5.3	Bij subgunningscriterium 2 wordt bij punt C gevraagd welke risico's wij zien als opdrachtnemer. Kunt u aangeven welke risico's hiermee worden bedoeld, alleen risico bij samenwerking tussen de contractpartners of breder?	Hiermee wordt louter bedoeld de risico's tussen de contractpartners.
22	Aanbestedingsleidraad, paragraaf 5.3	Bij subgunningscriterium 2 wordt bij punt C de samenwerking met contractpartners genoemd. Kunt u bevestigen dat u hiermee de 2 andere te contracteren opdrachtnemers bedoelt?	Het contract kan aan drie opdrachtnemers worden gegund. Wat met de vraag bedoeld wordt is de samenwerking tussen/met deze drie contractpartners.
23	Aanbestedingsleidraad, hoofdstuk 5	De waardering van de subgunningscriteria wordt op basis van consensus door de beoordelingscommissie vastgesteld. Als voor elke gunningscriterium slechts één score wordt gegeven door de beoordelingscommissie is het onderscheid tussen de inschrijvers erg laag. Kan de opdrachtgever bevestigen dat de afzonderlijke beoordelaars elk hun eigen waardering geven, waarna het gemiddelde van die waarderingen wordt bepaald per subgunningscriterium?	Door middel van de toekenningen 1, 4, 7 of 10 overeenkomstig het beoordelingskader zijn volgens Opdrachtgever onderscheidende waarderingen. Door in eerste instantie individueel te beoordelen en deze waarderingen in consensus te bespreken, komen de beoordelaars tot een gedeeld inzicht. In het geval van een gemiddelde score methodiek kan het voorkomen dat één beoordelaar met een geheel afwijkende score de gemiddelde uitkomst sterk beïnvloedt. Door een consensus beoordeling methodiek komt er uiteindelijk een gedragen uitkomst tot stand binnen het beoordelingsteam.

24	Concept raamovereenkomst, artikel 4.5	In dit artikel staat dat vanaf 2 april 2028 de tarieven kunnen worden geïndexeerd. Bedoelt de opdrachtgever hier niet het jaar 2027, gezien de overeenkomst start op 1 april 2026?	Nee. Opdrachtgever hanteert vaste tarieven tot 1 april 2028. Dit blijft ongewijzigd.
25	Aanbestedingsleidraad, paragraaf 4.2	In deze paragraaf wordt beschreven dat minimaal één referentieproject ingediend moet worden. Kunt u bevestigen dat de gevraagde competenties ook in meerdere losse referentieprojecten aangetoond kunnen worden?	Opdrachtgever verwijst naar het gegeven antwoord op vraag 10.
26	Aanbestedingsleidraad, paragraaf 4.2	Voor de referentie wordt gevraagd naar een "gemeente met historische binnenstad van tenminste 50.000 inwoners." Kan de OG nader specificeren of het aantal van 50.000 personen het aantal inwoners in de gemeente betreft óf het aantal inwoners in de stad zelf betreft?	Het betreft het aantal inwoners per gemeente. Onderdeel van de referentie-eis is o.a. een oude historische binnenstad.
27	Aanbestedingsleidraad, paragraaf 4.2	Voor de referentie wordt beschreven dat ervaring gevraagd is met het uitwerken van een "SO / VO". Kan de OG bevestigen dat dit een project is waar een SO óf een VO is opgesteld?	Inderdaad een project waar een SO en/of een VO is opgesteld.
28	Aanbestedingsleidraad, paragraaf 4.2	Voor de referentie wordt beschreven dat ervaring gevraagd is met het opstellen van een klimaatstresstest. Kan de OG specificeren wat zij verstaat onder "een klimaatstresstest" en welke onderdelen hier precies onder vallen?	Onder een klimaatstresstest verstaat de OG het adviseren en opstellen van een klimaatstresstest overeenkomstig richtlijnen DPRA, voor de onderdelen Hitte Water Droogte. In principe is het onderdeel Overstroming een verantwoordelijkheid van het Waterschap, echter kan de OG ook dit onderdeel uitvragen.
29	Aanbestedingsleidraad, paragraaf 3.1	Bij de in te dienen documenten staan 3 kwaliteitsplannen beschreven. In Hoofdstuk 5 van de leidraad worden echter slechts 2 kwaliteitsplannen (casus en plan van aanpak) beschreven. Kunt u toelichten welke kwaliteitsplannen worden bedoeld in paragraaf 3.1?	Dank u wel voor uw opmerkelijkheid. Inschrijvers dienen twee (2) kwaliteitsplannen in, namelijk: - SMART uitwerking casus; - SMART plan van aanpak.
30	ARVODI 2025 artikel 19.2	Aansprakelijkheid bij opdracht met doorlooptijd langer dan een jaar. In de Gids Proportionaliteit in Voorschrift 3.9D staat vermeld dat bij de beoordeling van de hoogte van de aansprakelijkheid moet worden gekeken naar de risico's die de aanbestedende dienst daadwerkelijk loopt en de gebruikelijke aansprakelijkheidseis in de betreffende branche. Daarbij dient acht te worden geslagen op in hoeverre Opdrachtnemer een verzekering kan krijgen tegen redelijke tarieven en voorwaarden. De toevoeging "per contractjaar" kent impact op onze verzekeringen. Het is belangrijk dat de maximale aansprakelijkheid van de opdracht in verhouding staat met de waarde van de opdracht. Beroepsaansprakelijkheidsverzekeraars verwachten van hun verzekerden (lees: ingenieursbureaus) dat de contractueel over een te komen aansprakelijkheidsbeperking proportioneel is. Een beperking van de aansprakelijkheid per contractjaar in plaats van per project/opdracht resulteert in een onevenwichtige verhoging van de contractuele aansprakelijkheid en daarmee de exposure onder de betreffende verzekeringspolis (een x bedrag per jaar per project in plaats van een x bedrag per projectduur). Aangezien deze opdracht een looptijd heeft van langer dan een jaar verzoeken wij u om de totale aansprakelijkheid van deze opdracht te beperken tot vijfmaal de hoogte van de opdrachtwaarde met een maximum van € 2.500.000,-. Kunt u hiermee instemmen en zo nee, waarom niet?	Akkoord. In afwijking van artikel 19.2 ARVODI wordt overeengekomen: 'Tenzij Partijen anders zijn overeengekomen, is de Partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van diens verplichtingen tegenover de andere Partij aansprakelijk voor de door de andere Partij geleden en te lijden schade. De aansprakelijkheid is voor deze opdracht beperkt tot maximaal vijfmaal de hoogte van de opdrachtwaarde, met een maximum van €2.500.000,- per opdracht. Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij als één gebeurtenis aangemerkt.'

31	ARVODI 2025 artikel 3	<p>Volgens artikel 3 (eisen aan de Diensten) moeten “de uit te voeren Diensten voldoen aan de in de Overeenkomst vastgelegde eisen, geschikt [zijn] voor het beoogd gebruik zoals dat uit de Overeenkomst voortvloeit en op vakbekwame wijze worden uitgevoerd.” In de toelichting ARVODI 2025 staat hierover: “Op grond van artikel 3 moeten de door of namens Opdrachtnemer uit te voeren Diensten voldoen aan de in de Overeenkomst vastgelegde eisen en geschikt zijn voor het beoogd gebruik zoals dat uit de Overeenkomst voortvloeit en Opdrachtnemer moet de Diensten op vakbekwame wijze uitvoeren. Voor opdrachten geldt daarnaast dat Opdrachtnemer bij de werkzaamheden de zorg van een goed opdrachtnemer in acht moet nemen, zoals is bepaald in artikel 7:401 van het Burgerlijk Wetboek.” Uit de toelichting blijkt niet wat met de bewoordingen “geschikt zijn voor het beoogd gebruik” wordt beoogd. Met de bewoording “geschikt zijn voor het beoogd gebruik” wordt een buitenwettelijke contractuele garantie gecreëerd, die vergelijkbaar is met artikel 7:17 BW (conformiteit bij koopovereenkomsten). Een dergelijk vergaande contractuele buitenwettelijke verplichting is niet passend en creëert een verdergaande verplichting dan die wij, zonder deze bewoordingen, op basis van de (Nederlandse) wet (de overeenkomst van opdracht als bedoeld in artikel 7:400 BW) zouden hebben. Verder brengt de formulering van artikel 3 een beperking op een beroep op overmacht (6:75 BW) met zich mee en kan met deze bewoording betoogd worden dat op grond van de verkeersomstandigheden eventuele fouten die geheel buiten toedoen van de adviseur zijn ontstaan desondanks voor rekening van de adviseur komen. Hiermee is artikel 3 aldus tot een “fitness for purpose”-bepaling verworden, hetgeen niet verzekeraar is. Overigens zijn buitenwettelijke verplichtingen in zijn algemeenheid niet verzekeraar en loopt de Opdrachtnemer (en daarmee ook Opdrachtgever) grote financiële risico's. Kunt u “de uit te voeren Diensten voldoen aan de in de Overeenkomst vastgelegde eisen, geschikt [zijn] voor het beoogd gebruik zoals dat uit de Overeenkomst voortvloeit” verduidelijken en toelichten waarbij u ook ingaat op de door ons gegeven toelichting c.q. opmerkingen? Zo nee, waarom niet?</p>	<p>De bepaling ‘geschikt voor het beoogd gebruik’ is bedoeld om te benadrukken dat de Diensten voldoen aan de overeengekomen inhoudelijke en functionele eisen. Dit creëert geen absolute of buitenwettelijke garantie en laat de wettelijke inspanningsverplichtingen van de opdrachtnemer op basis van art. 7:400 e.v. BW onverlet. Opdrachtnemer is derhalve niet aansprakelijk voor gevolgen die buiten zijn invloed liggen, zoals veranderende omstandigheden of onjuiste gegevens van de Opdrachtgever.</p>
32	Concept raamovereenkomst, artikel 2.6	<p>Artikel 6:92 Burgerlijk Wetboek regelt dat het boetebeding in de plaats treedt van de wettelijke schadevergoeding. De boete bestaat dus naast een verplichting tot schadevergoeding en is derhalve dubbelop. Kunt u als overheidsinstantie uitleggen waarom afgeweken wordt van deze wettelijke bepaling en waarom dat gezien de omstandigheden redelijk en proportioneel is? Op grond van Voorschrift 3.9A Gids Proportionaliteit wordt immers een boetebeding disproportioneel, geacht, omdat dergelijke bepalingen niet verzekeraar zijn. Hierdoor vormen zij voor Opdrachtnemers een groot financieel risico. Kunt u bevestigen deze bepaling niet van toepassing is? Zo nee, waarom niet?</p>	<p>Opdrachtgever verwijst naar de gegeven antwoorden op vragen 6, 7 en 8.</p>
33	Verhouding opdrachtwaarde	<p>De verdeling van adviesdiensten heeft de focus op riooladvies, maar is qua thema's breed van aard. Wat is volgens jullie de verhouding van de verwachte opdrachtwaarde verdeeld over de 7 hoofdadvisdiensten? Op welke adviesvlakken ligt de grootst verwachte lading van de totaalopdracht?</p>	<p>Alle zeven hoofdadvisdiensten kunnen worden uitgevraagd al naar gelang de OG vanuit initiatieffase of projectdefinitiefase een opdracht wegzet. Het grootst verwachte onderdeel is sterk afhankelijk waar de OG in het proces zit. Alle onderdelen kunnen worden uitgevraagd.</p>
34	Concept Raamovereenkomst Leiden ARVODI, Par. 8.3 pagina 7	<p>In artikel 8.3 van de concept-raamovereenkomst is bepaald dat – in afwijking van artikel 19.2 van de ARVODI 2025 – de partij die toerekenbaar tekortschiet aansprakelijk is voor alle schade. Kunt u toelichten waarom wordt afgeweken van de aansprakelijkheidsbeperking zoals opgenomen in artikel 19.2 ARVODI-2025, en of de Opdrachtgever bereid is deze beperking te handhaven conform de standaard ARVODI-bepaling? Een onbeperkte aansprakelijkheid achten wij niet proportioneel gelet op de aard van de overeenkomst en de gebruikelijke risicoverdeling bij ingenieursdiensten.</p>	<p>Opdrachtgever verwijst naar het antwoord op vraag 3.</p>
35	Concept Raamovereenkomst Leiden ARVODI, Par. 4.11 pagina 6	<p>Er staat in artikel 4.11 vermeld dat de Opdrachtgever een factuur die aan de gestelde voorwaarden voldoet “gemiddeld binnen 30 dagen” betaalt. Wij verzoeken u deze bepaling aan te passen zodat ondubbelzinnig wordt vastgelegd dat Opdrachtgever de facturen binnen 30 dagen na ontvangst van een juiste en volledige factuur voldoet, zonder het voorbehoud “gemiddeld”.</p>	<p>Opdrachtgever verwijst naar het antwoord op vraag 4.</p>

36	Concept Raamovereenkomst Leiden ARVODI, Par 4.5, pagina 5	In artikel 4.5 is opgenomen dat indexering wordt gebaseerd op de "indexcijfers (2020=100), Bedrijfstak/branche M-N Zakelijke Dienstverlening, cao-sector particuliere bedrijven, en indexcijfers cao-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen. Kunt u overwegen om in plaats daarvan aan te sluiten bij de meer branche specifieke CBS-index Ingenieurs en aanverwante technische diensten (CBS-Index DPI 71.12), aangezien deze beter aansluit bij de aard van de ingenieursdiensten en de werkelijke kostenontwikkeling in de sector?	Opdrachtgever gaat akkoord met uw voorstel. Dit wordt aangepast in de definitieve raamovereenkomst.
37	Concept Raamovereenkomst Leiden ARVODI, Par 4.5, pagina 5	Er staat tweemaal par. 4.5 vermeld. Kan de nummering worden aangepast?	Dank u wel voor uw opmerkzaamheid. De contractartikelnummers worden in de definitieve overeenkomst aangepast. Voor het stellen van eventuele vragen in de 2e vragenronde in relatie tot de concept overeenkomsten kunt u verwijzen naar het contractartikelnummer inclusief het onderwerp waarvoor u de vragen wilt stellen.
38	Concept Raamovereenkomst Leiden ARVODI, Par 4.5, pagina 5	Er wordt genoemd dat de overeengekomen tarieven vaststaan en onveranderlijk zijn tot 1 april 2028. In de adviesbranche is het gebruikelijk om eenmaal per jaar de tarieven te indexeren. Kunt u in overweging nemen om elk jaar van de looptijd van het raamcontract te indexeren, dus ook in het jaar 2027?	Nee, Opdrachtgever hanteert vaste tarieven tot 1 april 2028. Dit blijft ongewijzigd.
39	Concept Raamovereenkomst Leiden ARVODI, Par 2.6, pagina 4	Er wordt een boete van 0,1% van de totale dan wel maximale prijs die met de Raamovereenkomst is gemoeid voor elke dag dat een tekortkoming voortduurt genoemd. Omdat we werken met deelopdrachten, vinden we dat de boete in proportie tot de deelopdrachtomvang moet zijn. In artikel 2.6 van de concept-raamovereenkomst is bepaald dat bij niet-tijdige of niet conforme uitvoering van de diensten een boete van 0,1% per dag verschuldigd is, berekend over de totale of maximale waarde van de raamovereenkomst. Kunt u bevestigen dat deze boete wordt berekend over de waarde van de betreffende deelopdracht of inkooporder en niet over de totale raamovereenkomstswaarde aangezien wij met deelopdrachten werken? Daarnaast verzoeken wij u te bevestigen dat de boete pas verschuldigd is nadat Opdrachtnemer schriftelijk in gebreke is gesteld en een redelijk termijn voor herstel heeft gekregen. Indien dit niet het geval is, achten wij de bepaling disproportioneel en verzoeken wij om aanpassing of nadere toelichting op de proportionaliteit van deze sanctie.	OG gaat akkoord met uw voorstel. De boete 0,1% per dag wordt berekend over de Deelopdracht. Eveneens gaat OG akkoord met uw voorstel om pas een boete op te leggen nadat de ON in gebreke is gesteld en een redelijke termijn heeft gekregen om zich te herstellen.
40	Concept Raamovereenkomst Leiden ARVODI, Par. 1.6 pagina 3	In artikel 1.6 van de concept-raamovereenkomst staat vermeld dat in het eindrapport dient te worden opgenomen dat Opdrachtgever de auteursrechtelijke is. Kunt u bevestigen dat dit uitsluitend betrekking heeft op het specifieke eindrapport en niet op de onderliggende methodieken, analysesystemen, formats, sjablonen of andere intellectuele eigendommen van de Opdrachtnemer en die bij de uitvoering van de opdracht worden gebruikt?	Ja, dat kunnen we bevestigen.
41	Concept Raamovereenkomst Leiden ARVODI, Par. 1.2 pagina 3	Er zit een discrepantie tussen de artikelen 1.2 van de Raamovereenkomst en artikel 3.2 van de aanbestedingsleidraad. Welke rangorde is leidend?	De rangorde zoals bepaald in artikel 3.2 van de concept raamovereenkomst is leidend.
42	Par. 5.3, pagina 24	Bij de omschrijving van de onderdelen die u in subgunningscriterium 1 wilt zien, benoemt u "Hoe wordt geborgd dat het VO een goede grondslag is om te komen tot een DO" en ook "Hoe in de VO de basis wordt gewaarborgd om te kunnen komen tot een verdere uitwerking naar DO". Waar zit voor u het verschil in deze onderwerpen, en wat bedoelt u met de 'basis' in het VO?	De OG heeft u een casus meegegeven met fictieve kenmerken van een fictieve wijk. De OG wil zien welke stappen u onderneemt/adviseert om te komen tot een VO op basis van de aangetroffen knelpunten en probleemstellingen. Aansluitend vragen wij u welke stappen u onderneemt/adviseert om op basis van het VO te komen tot het DO.
43	Hoofdstuk 2, pagina 12	Er wordt een Social Return percentage gevraagd van 2% Social return is in het type werk dat bij het specialistische riooladvies hoort, lastig in te passen. Is het mogelijk om de Social Return verplichting te laten vervallen of te verlagen? Zo niet, kunt u dat besluit toelichten?	Opdrachtgever hanteert in voorhanden opdracht al het verlaagde percentage social return en ziet voldoende invullingsmogelijkheden voor opdrachtnemer waarbij ook gedacht kan worden aan aanwenden expertise, middelen en kennis van opdrachtnemer richting de doelgroep social return.

44	Leidraad, Par 3.1, pagina 12	<p>Onder in te dienen documenten wordt als derde genoemd het prijzenblad en als vierde genoemd de drie (3) kwaliteitsplannen.</p> <p>Welke 3 kwaliteitsplannen zijn dit?</p> <p>Voor zover we kunnen nagaan worden er twee (2) kwaliteitsplannen beoordeeld (SMART uitwerken casus + SMART Plan van Aanpak)</p>	Ja, dit is correct. Opdrachtgever verwijst naar het antwoord in vraag 12.
45	1.2 aanbestedingsleidraad	Is de ruim 4,8 mio die u noemt als verwachte opdrachtwaarde de totale scope die u over de maximaal 3 partijen verwacht, of is dit de verwachte opdrachtwaarde per contractpartij?	De totale verwachte opdrachtwaarde. Opdrachtgever tracht een realistische opdrachtwaarde te communiceren aan de geïnteresseerde marktpartijen. Er kunnen geen rechten ontleend worden aan de verwachte opdrachtwaarde.
46	3.3 planning	Kunt u de inschrijftermijn verlengen met 2 weken? Met de omvang van de EMVI die u vraagt, het vrijmaken van mensen voor het doen van een kwalitatief goede inschrijving en de komende periode van drukte met het kerstverlof is de planning voor ons te krap.	Opdrachtgever heeft ruimschoots rekening gehouden met het kerstreces in de planning. De planning blijft ongewijzigd.
47	4.2. Aanbestedingsleidraad:	U vraagt minimaal 1 referentie met ervaring voor het opstellen van gedetailleerd adviesrapport + uitwerken SO/VO en een klimaatstresstest voor een gemeente met historische binnenstad van tenminste 50.000 inwoners. Dient alles bij elkaar in 1 referentie te zitten of kan dit met meerdere referenties worden aangetoond?	Met verwijzing naar het antwoord op vraag 10.
48	4.2. Aanbestedingsleidraad:	U geeft aan dat de referentie betrekking heeft 'voor een gemeente met een historische binnenstad van tenminste 50.000 inwoners'. Geldt dit alleen voor het onderdeel klimaatstresstest? Kunt u het gevraagde onder 4.2 verduidelijken?	De OG vraagt de inschrijver aantoonbare ervaring te hebben met het opstellen van een gedetailleerd adviesrapport met inbegrip van het uitwerken van een SO / VO en een klimaatstresstest, beide voor een gemeente met historische binnenstad van tenminste 50.000 inwoners. Dit hoeft niet van één OG te zijn.